

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetése 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilvánt: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör» hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Eperjesen, Pó-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomató-intézet. Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények valamint a hirdetési díjak is.

A becsület.*

Becsület! Mily rövidke szó, s értelme mégis mily megmérhetetlen; néhány betű csupán, s vaskos kötetekben sem tudnánk róla elmondani mind azt, a mit elmondani lehetne és kellene arra nézve, hogy fogalma a maga tisztaságában álljon előttünk.

Vajjon mi is ez? Mi az alapja? Megvan-e mindenki? Mi által lehet elveszíteni? Mi által lehet megszerezni? — mind, mind olyan kérdések, melyek lépten-nyomon foglalkoztatják a társadalom tagjait, melyeket szorgalmasan fel szoktunk állítani, s melyekre adott feleleteinknek hibás és meg nem felelő voltát érezzük önmagunk, de annak a felfogásnak, mely e feleletekben érvényre jut, vakon hódolunk, vakon vetjük magunkat oda, mint azok a szerencsétlenek, a kiket valaha, a többiek mulattatására dobtak volt a vadállatok elé.

Egy változatlanul örök forrásból fakadó tiszta fénysugár a becsület! Emberi természetünk, emberis mivoltunk adja meg ennek az igazi alapját, de — miként a napsugár is, ha különböző légrétegekbe jut — ez a sugár is megtörik ama társadalmak és társadalmi osztályok, sőt egyeseknek gondolkozásmódja, felfogása és érzelmei szerint, melyeket érint, s e megtörés után különböző színárnyalatokat ölt magára.

És éppen ez az, a mi felette elszomorító!

Miért nem tudunk mi valamennyien egy egységes, teljesen azonos felfogást ápolni legdrágább kincsünk: a becsület felől? Mért nem tudjuk ennek értékét egyenlően mérlegelni;

* A párbajkérdést, hatalmas tényezők közbelépése folytán, a sajtóban újabb időben fokozott mértékben tárgyalják. Jelen cikket Szerzőnek «A párbajkérdéséhez» ez. újabb művéből közöljük.

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Dr. Meliőrisz Béla „gondolatai”-ból.

A közbecsülésben állott, kiváló ifjú tanár, — lapunknak ez a kedves állandó jóbarátja s olvasóközönségünknek is annyira szeretett kedvence, kinek nevét oly szívesen láttuk itt, lapunk hasábjain, — mindenkor, valóban olyan volt, mint egy mese! ...

Hirtelen tűnt fel. Ifjú életének egész a kezdetén felhívta a Kör figyelmét magára! Lelkesedése mindenért, a mi szép és nemes, gyújtó hazafisága, izzó munkakedve és munkaeje, szeretete, melylyel magához karolt mindent, a mi az ő nemes lelkéhez méltó volt: igazi lángolással jelezték azt a — fájdalom! — annyira rövid utat, a melyet befutott!

Aztán hirtelen letűnt s nagy sötétséget, az igaz, a benső gyász sötétjét, hagyta maga után mindenki-nak, a lelkében, a ki ennek a fényes pályafutásnak szemlélője volt!

A korán elhunyt ifjú tudós szellemi hagyatéka igazán nagyszerű. Lázás tevékenységgel jegyzett fel mindent már egész kora ifjúságától kezdve, a mit tanult, a mit gondolt és a mit érzett. Már mint 14 éves ifjú külön kötetben írja le «Eperjes-Budapest-Turin-Párisi kirándulását» s vaskos naplójának első lapján ez a mondat díszleg: «Jó Anyámnak, mély hálám és őszinte szeretetem jeléül, — Béla.»

Majd 1890-ben külön füzetben írja le gondolatait,

mért nem tudunk megegyezően gondolkozni ennek sértései s esetleges orvosszerei felől?

Ismertem egy ifjút. Alacsony sorsból küzdte fel magát, önerejéből lett emberré. Tetőtől-talpig becsületos volt. Jó barátok hálózta körül. Egy este elcsalták a kártyaasztalhoz; a könnyelműség, a mámor kezébe adták a kártyát. És ő vesztett. A kártyaadósságot 24 óra alatt törleszteni kell. Ő erre nem volt képes, — golyót röpitett agyába s meghalt, mint *becstelen* (!) ember.

Ismertem egy másikat is, ki jó barátok tette magát egy ifjú férj családjánál. És e családnak feldúlta egész boldogságát, szennyes kezével és lelkével bemocskolta annak tiszta alapjait, s mikor a minden örömtől, üdvétől megfosztott férj kérdőre vonta őt: az erdő sűrűjében találkoztak, s fegyverének gyilkos csöve egy általa mélyen megsebzett szívét roncsolt össze, és ugyanezzel földönfutóvá tett egy nőt s néhány ártatlan gyermeket... De azért *becsületos* (!) maradt.

És ismertem megint egy másikat. Törekvő, jóindulatú ember volt; özevgy anyjának egyetlen támasza... Nem ismert más célt maga előtt, mint azt, hogy szülőjének örömet szerezzen, s hogy kitartó, ernyedetlen munkájának eredményeivel viszonzza némileg azt a sok jót, mit tőle tapasztalt. Ismeretséget kötött egy ifjú leánnyal, ki oly tiszta volt, mint a napsugár maga, s teljesen méltó hozzá. Boldogságuk előtt nem állott akadály mindaddig, míg a járdák egyik üres fejű és szívű, léha koptatója szemet nem vetett a szép leányra. S ez az ember, a kinek soha komolyabb foglalkozása nem volt, mint az, hogy magát a fegyverforgatásban gyakorolja, életére tört annak, ki szívében, lelkében nemes volt. Pár-

melyeket állandóan vezetett naplói is olyigen gazdagon örökítenek meg. Külföldi nagy tanulmányújáról pedig a kötetekre menő, legrészletesebb naplójegyzetek számolnak be, melyek az ő nagy lelkének valóságos megannyi kincs-bányái lettek volna, ha egészsége megengedte volna azoknak feldolgozását!

Gondolataiból, eszméiből lehet az embert leginkább megismerni!

Egy pár gondolatot hozunk nyilvánosságra itt, lapunk hasábjain, ennek a korán elhunyt ifjúnak feljegyzéseiből, melyekből, — azt hisszük, — a legjobbban meg lehet ismerni őt, a kinek elvesztését annyira fájjaljuk s a kivel annyi, de annyi szép remény került oda, az enyhet adó édes hazai föld alá!

Olyanok ezek a szép gondolatok, mint annak a korán letűnt meteornak megannyi szerte hullott, tündöklő szikrái, a melyekre káprázva néz könnyező szemünk s a melyekre nézve: — még sötétebbnek látszik azután felettünk az ég!...

E szép gondolatok néhányá íme itt következnek!

* * *

1890-ben (15 éves korában).

«Ismerd meg önmagadat!» Ez volt azon jelige, melyet méltónak talált a klasszikus görög műveltség, hogy legtisztelhetőbb épületének: a delphii jóshelynek, homlokzatára felvéssze. «Ismerd meg önmagadat!» Arany szavak!... Ismerd meg azt a lényt, melyet «én»-nek nevezel; ismerd meg tehetségedet, ismerd meg gondolkozásmódodat, elvedet, eszményeidet; ismerd meg azt az összességet, mely magadat alkotja, hogy

viadalra hívta ki. Az anya és a leány ezt minden törekvésükkel meg akarták akadályozni, s mikor az ifjú, a könyvek között zokogott esdeklő szavaknak engedett s elgondolva azt, hogy a párviadal esélyei édesanyját egyetlen támaszától foszthatják meg, a kihívást el nem fogadta: *becstelennek* (!) bélyegezték őt embertársai.

Még most is emlékszem arra a szennyes lelkületű gazdagra, ki másoktól elharácsolva vagyonával a társadalmi életben oly nagy szerepet játszott. Mindenki tudta róla, hogy nem tisztességes úton szerezte azt, a mivel rendelkezett; áldozatainak a száma óriási volt. Egy ízben vizsgálat alatt is állott család miatt, de a panaszt pénzével el tudta hallgattatni s az vádját annak idejében visszavonta; és ezt az embert *becsületosnak* (!) tudta tartani mindenki.

S hogyne jutna eszembe az a szegény jóra-való fiú, kinek egyik családtagja valami nagyobb bünt követett el. Neki semmi legkisebb része se volt az egészben, s mégis elég volt csupán családi nevét említenie, hogy megvetéssel forduljon el tőle mindenki; a szegény, a *becstelenség* (!) teljesen érdemtelenül sújtotta őt is.

S felhozhatnék még ezer és ezer esetet, a melyben a becsületességet és becstelenséget különbözően fogja fel és ítéli meg a társadalom, de hát miért? A kiknek nem elég az, hogy e hirtelenében felhozott példák végiggondoljanak, — a kiknek nem elég *Sudermannak* «A becsület» című nagyszerű szindarabját végignézni, hogy meggyőződjenek arról, miszerint a becsület felől való felfogás éppen annyiféle lehet, a hány társadalom, a hány társadalmi kör, vagy a hány ember állította fel és követi ezt, — az tekintszen körül figyelemmel társadalmi életünk e tekintetben fon-

tudhassad: mi vagy!? Vess számot magaddal, képességeddel, hogy ha majd az élet rögös útjára kilépsz és pályát kell választanod, ösmerve képességedet, oly pályát válasszhassál, melynek becsülettel megfelelhessél, használva hazádnak, — az imádott hazának!, — családodnak és nemzetednek! Válassz oly pályát, melyhez állhatatos maradhassál és melyen közbecsülettel szerezhessél! Hogy az ember mindezt megtehesse: *önismeretre* van szüksége. De minthogy a lélek az ember tükre: azért a gondolatokból ismerheti meg az ember magát. Ezért szándékoztam én gondolataimat feljegyezni, hogy fogalmat alkothassak magamnak magamról!

A hála az öröm érzetével szorosan összefügg; örülök azért, mert van alkalmam hálásnak lenni!

Tizenöt év áll mögöttem. A gyermekkor rózsás világa már letűnt. A serdülő kor küszöbét léptem át tizenötödik születésnapommal... Mint mindég, úgy ma is kedves... enyéim... szívességgel, jószággal vesnek körül s minden jót kívánnak nekem. Oh milyen meleg, kedves érzet fogja el szívemet!? A hálaérzet ez!... Azon elhatározás lopózik szívembe... hogy egész életemen keresztül... enyéim... imádotl hazám, szeretett nemzetem boldogsága megszerzésén fogok munkálkodni. Adjon az ég nagy Ura ehhez erőt! Eszembe jut, (tévedtem!, nem *juthat* eszembe, mert mindég *ott van*) Kossuth Lajosnak, midőn tavaly nála Turinban tisztelegtünk, eme szavai: «Isten áldjon meg

tos jelenségein, tegye kezét szívére s szabaddítsa fel agyát az uralkodó elfogultságtól és előítéletektől, és lehetetlen, hogy igazat ne adjon nekem.

Dehát mi lehet az oka ennek az elszomorító tapasztalásnak? Mi lehet annak az oka, hogy manapság a becsület nem egy, a legtisztább márványból készült, elmondhatatlan szépségű, szennyet nem tűrő felséges szobor, melyről a sertésnek minden nyila visszapattan és visszahull annak fejére, a ki azt reá dobta, hanem egy rettenetes szörny, mely — mint a fenicziaiak telhetetlen Molochja — ember-társuk kiontott vérének követeli?

Ennek az oka semmi más, mint az az esztelen felfogás, a mely az embernek *külső becsületét*, vagyis — mint Sudermann *gróf Trast-ja* mondja: — azt az árnyékot, melyet mi a közfelfogás fényénél vetünk, azonosítja a *belső becsülettel*, azaz birtokával mind amaz erkölcsi tulajdonságoknak, melyek nélkül a társadalomnak méltó tagjai nem lehetünk.

Nem mondom, hogy a külső becsület nem nyom a latban semmit. Távrolról sem áll szándékomban azt állítani, hogy ennek megóvása nem képezné önmagunk iránt való kötelességünket; de határozottan állítom azt, hogy az csupán csak következménye a *belső becsületnek*, tehát hogy az nem olyan lényeges, mint ez utóbbi.

Avagy ha megbecstelenítő cselekményt követünk el, miről a társadalom közfelfogása tudomást nem szerzett, — megmaradunk-e azért *becsületes* embernek? S ha a társadalom esztelen felfogásával szembeállani elég erőseknek és bátraknak érezzük magunkat s a becsületnek kérdését nem állítjuk szüntelen a kard élére, — vajjon *becstelenek* lettünk-e ennek következtében?

Feleljetek e kérdésre bármiképp, én azt mondom, hogy azokra tagadólag fog megfelelni mindenki, ki szívében és lelkében tiszta és nemes, ki szentségnek tekinti a becsületet, mely emberi mivoltunkban gyökerezik, s éppen ezért olyanok veszi azt, melyet mások pusztán nézete épp oly kevésbé ruházhat reánk, mint a hogy el sem vehet tőlünk soha!

A társadalom fejlődésének története meggyőző bennünket arról, hogy a műveltség legalacsonyabb fokán álló népeknél az első társadalmi főhatalom, mely a legkorlátlanabb, legönkényesebb, úgy keletkezik, hogy a gyengék, a gyámoltalanok önkényt meghódolnak az előt,

édes fiam!» Engedje az Ég, hogy a legnagyobb élő magyarnak áldása teljesedésbe menjen!

Ma iratkoztam be az itteni ősi ág. hitv. evang. ker. Kollégium VI ik osztályába. Tizedik éve immár, hogy hallom Kollégiumunk ősi falai között a tudományt hirdetni, mégis olyan elfogódva lép be az ember a tudomány csarnokába, mint akár az Isten házába... Gondoljunk csak vissza a tíz év alatt tanultakra; mi ez ahhoz képest, a mi még az ember előtt áll? Nincs a tudománynak az a forrása, mit a kutató elme kimerítene. Ezért mondja oly jól a közmondás: «a jó pap holtig tanul». Tanulni kell! Szellemi, nemcsak testi táplálékkal kell táplálkozni, mert hírt, gazdagságot, gyaró fényt elvehetnek, de szellemi gazdagságunktól emberi kéz meg nem foszthat! Mi teszi az embert Istenhez hasonlóvá? Mi alapon mondhatja a biblia, hogy: «teremté Isten embert az ő képére?» Isteni szelleme a kápocs a Teremtő és a teremtet között. Mi különbözteti meg az embert az állattól? *Esze!* Mi lesz az emberből ész nélkül? Csupán ösztönrel bíró állat! De nem elég csupán csak megtartani a szellemet, hanem azt növelni, élesíteni kell, hogy a mai korban, melyben tollal és ész sokoldalú fegyverével harcolnak, megállhassa az ember a helyét. Ezek a gondolatok foglalkoztattak, midőn beléptem azoknak gárdájába, kik a VI. osztály neve alatt akarnak az 1890—1891-ik tanévben ismereteket szerezni.

a ki erős, a ki hatalmas. Ez a szabály jut nekem eszembe mindég, valahányszor a társadalom oly eszméiről, felfogásairól beszélünk, a melytől szabadulni szeretnénk valamennyien, a melynek helytelenségét belátjuk mindannyian és mégis vakon hódolunk neki.

Meghódoltunk annak a felfogásnak is, melyet — az emberhez nem méltóan — az emberi becsület felől állított fel a társadalom, s e meghódolásunk szintén csupán gyengeségünknek, gyámoltalanságunknak képezi bizonyítékát.

Azonban, a mint a társadalmi fejlődés menete azt igazolja, hogy mihelyt a társadalom tagjai tudatára jutnak saját erőiknek: e meghódolás korszaka véget ér s szabadon választják meg azt a fővezért, ki felettük uralmat gyakoroljon s kit ők odaadással kövessenek: úgy nagy ideje volna már annak, hogy vége szakadjon e vak meghódolás korszakának a becsületről alkotott felfogás tekintetében is, s hogy erre egy oly korszak következzen, a melyben a józan ész és a tiszta érzelem útmutatásai mellett, szabadon választott, hozzánk méltó eszmék követésére törekednénk.

Tisztult felfogás a becsület felől: jöjjön el a te országod! *Dr. Horváth Ödön.*

Vármegyénk és városaink.

Tisztújító közgyűlés. Sárosvármegyének törvényhatósági bizottsága december 20-ikán tartott közgyűlésében ejtette meg a tisztújítást. Nagy volt az érdeklődés a gyűlés iránt, bár előre tudva volt, hogy csupán két állás betöltésénél lesz kiszámíthatatlan esélyekkel megvívandó küzdelem. A gyűlésen *Kürthy Lajos*, Zólyomvármegyei főispán, mint dr. Bárdossy Jenő sárosi főispán helyettesítő kormánybiztos elnököl. A gyűlést *Tahy József* alispán nyitotta meg s bejelentette, hogy a tisztújító közgyűlés elnökül *Kürthy Lajos*, Zólyomvármegyei főispánja nevezetett ki, a mint ezt már a legutóbbi törvényhatósági közgyűlés is tudomásul vette. Indítványára küldöttség ment a főispánért, mely küldöttségnek vezetésére a közgyűlés *Ghillány József* kir. tanácsost kérte fel. A küldöttség kíséretében díszmagyarosan csakhamar megjelent a teremben *Kürthy Lajos* főispán s rokonszenves éljenzés közben foglalta el az elnöki széket. Rövid, lelkes beszédben jelentette ki, hogy örömmel fogadta el azt a megbízást, mely dicsőséges múltú vármegyénkbe szólította. A közgyűlési tagokat melegen üdvözlölvén, szót kért *Tahy József* alispán, s a törvényhatósági bizottságnak tiszteletét s meleg rokonszenvét fejezte ki a kormánybiztos iránt. Erre megalkívott *Vilicz Kamil* elnöklele alatt a szavazatszedőbizottság, míg a kijelölő bizottságba az elnököl főispán három tagot nevezett ki, hármat pedig a közgyűlés

Ott áll a kőszobor a nemzet Golgotháján; de ez nem elég! Legyen begyökerezve minden honfinak szívében, kőnél keményebb tisztelet azok iránt, kik érettként ontották drága véréüket! Legyen egy oltár szentelve a hazának a szív legbensőbb zúgában! Mert a kőszobort földrengés, — mitől Isten jóságos gondviselése óvja meg! — ledöntheti, de a szív érzelmét, ha ez igaz, semmiféle mostoha sors meg nem változtathatja! Adjon az Úr-Isten hazánknak sok ily derek szívet!

Kétség, nemtudás, a legnagyobb bizonytalanság van bennünk. El kell válnunk egytől, hozzászokni másikkhoz.

1892-ben.

Kell lennie túlvilágnak, hol az igazság birodalma van, hol a kiegyenlítés, mely a földön a bűn és erény közt nincs meg, megtörténjék, a hol az erény a maga jutalmát megkapja; különben: nincsen világrend!

A születés, a név adja meg az embernek a dísz; az ember a névnek a becsét!

Nincs magasztosabb, nincs szebb a földön, mint az igazi, tartós barátság. Ez alapja mindennek, mi szép. Boldog az, ki tud barátnak lenni s ki bír azzal.

Igaz boldogság, — sajnos, — nincs e földön, mert ez a megelégedettség; megelégedett ember pedig nem is képzelhető. Ennek oka pedig az emberiség egy nagy hibájában leli magyarázatát: a telhetetlenségben.

Hiba ez, de erény is, mert ez sarkal előre.
(Folyt. köv.)

választott. A közgyűlésnek a tisztújításon kívül semmi teendője nem volt, s miután *Tahy József* alispán tisztársai nevében is bejelentette lemondását s átadta az elnököl kormánybiztosnak a vármegye pecsétjét, s miután elnököl kormánybiztos a tisztújító gyűlés idejére főjegyzővé *Mattyasovszky György* tb. főjegyzőt, főügyészsé pedig dr. *Propper Adolf* tb. főügyészt nevezte ki: nyomban megkezdődött a választás. Alispán egyhangulag újból *Tahy József*, mint egyedüli jelölt, választott meg. Az egyhangú megválasztást enuncziáló határozatot a közgyűlés tagjai lelkesen megéljenzették. A megválasztott alispán helyesléssel s éljenzéssel kísért lendületes beszédben mondott köszönetet a megtisztelő bizalomért. Főjegyzővé hasonló lelkesedéssel s egyhangulag *Bánó Aladár* eddigi főjegyző választott meg. Feszült érdeklődés mellett indult meg ezután az árvaszéki elnöki állás betöltése. Két pályázó volt, kik közül a kijelölő-bizottság *Úsz Antal* eddigi elnököt első helyen, dr. *Máriássy Béla* eddigi árvaszéki elnököt pedig a második helyen jelölte. A szavazás elrendelvényén, dr. *Máriássy Béla* 128, és *Úsz Antal* 126 szavazatot nyert, minél fogva dr. *Máriássy Béla* lelkesült éljenzés mellett — miközben több bizottsági tag vállaira emelte — két szavazattöbbséggel árvaszéki elnöké megválasztottnak jelentetett ki. Ugyancsak nagy érdeklődés mellett ment végbe a főügyési állás betöltése is. Erre az állásra szintén két pályázó volt, és pedig: *Krémer Adolf* eddigi főügyész és dr. *Dobay Zsigmond* eddigi alügyész. A szavazás megtörténvén, dr. *Dobay Zsigmond* öt szavazattöbbséggel megválasztott főügyésznek jelentetett ki. Az alügyési állásra — miután *Krémer Adolf* annak elfogadására hajlandó volt — egyhangulag őt választották meg. A megüresedett árvaszéki elnöki állást egyhangulag *Péchy Oszkár* szolgabíróval töltötték be; az ő helyére pedig szolgabíróvá egyhangulag *iff. Klausner Kálmán* közg. gyakornokot választották meg. A többi tisztviselői állások kivétel nélkül s egyhangulag az eddigi tisztviselőkkel töltettek be. A közgyűlés után a *Feketesas* nagytermében közebedt volt, melyen a törvényhatósági bizottság tagjai nagy számban vettek részt.

Sárosvármegye törvényhatósági bizottságában megüresedett tagsági helyek betöltése. Sárosvármegye igazoló-választmánya a törvényhatósági bizottság legtöbb adót fizető tagjai sorában elhalt *Flórián Jakab* helyébe a folyó évről a póttagok sorában következő *Kramer Henrik* fakeskesdői és a bizottsági tagsági voltáról leköszönt *Beszki Antal* helyébe *Streck Mihály* földbirtokos gölniczányai, az 1902. évre pedig *Bergmann Nándor* magánzó, eperjesi lakos nevét a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névjegyzékébe iktatta, — továbbá a lemeszi választókerületben f. évi október hó 28-ikán megejtett bizottsági tagválasztáson az 1907. év végéig terjedő hatályal bizottsági-taggyá megválasztott dr. *Piller Dezsőnek* a fricsi választókerületben, és az 1886. évi XXI t.-cz. 51. § a rendelkezésénél fogva bizottsági-tagsági joggal bíró *Rakovszky Eleknek* a kápui választókerületben 1904. év végéig birt bizottsági-tagsági megbízatásáról való leköszönése, — végül a girálty választókerületben 1904. év végéig bizottsági-taggyá megválasztott *Waxmann Józsefnek* elhalálása folytán a fricsi, girálty és kápui választókerületekben megüresedett egy-egy tagsági helynek a folyó év végén leendő betöltését javaslatba hozta. Ennek folytán a választott bizottsági-tagok sorában megüresedett két tagsági helynek az 1886. évi XXI t.-cz. 33. §-a értelmében megejtendő választások útján leendő betöltése elrendeltetett s a választások határnapjául az említett választókerületekben folyó évi *december hó 27-ik napja* tűzött ki; a választási elnöki tisztséggel pedig a fricsi választókerületben *Berthóty Béla*, a girálty választókerületben *Hoznek Lajos* és a kápui választókerületben *Adler Samu* bizottsági-tagok bizattak meg.

Eperjesi Széchenyi-kör.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmányunk igen sikerült háziestéje volt december 18-ikán. A műsor első pontja volt: «Oberon nyitány», *Weber C. M.*-től. Előadta *Kohout Lipót* karmester pompás vezetése mellett a cs. és kir. 67-ik számú gyalogezred zenekara. Erre dr. *Váradi Antalnak* «Rákóczi Rodostón» című melodramáját szavalta *Bielek Aladár*, zongorán kísérte *Dobay Klára*. A szereplők gondos betanulás mellett s hatásos színezéssel mutatták be a szép költeményt. A Körnek régi, mindig élvezeteli hallgatott buzgó tagja *Szemere Márton*, magyar dalokat játszott gondonkán, mely érzéssel, magyar temperamentummal. Kísérte *Farkas Sándor* zenekara. Chopin Nocturne-jét s a hivatásos zenészt igénylő Polonaise As-dur-t zongorán előadta *Krausz Soma*. A nehéz triónak minden részletét teljesen érvényre juttatta. A zajos tapsra

Raff • V.
től. Elő
lett a cs
Katonaz
rokonsz
Meg is e
kezett
magyar
volt a
érezstely
hallgató
jellemző
szakvált
galommi
tagjainak

1902. jan
1902. jan
1902. fe
1902. fe

* U
könyvi
a kama
adomár

* K
miniszt
volt he
a zala
másod

* U
szében
vezte
köztisz
sének

* J
Sáros
sági
szabál
jelt re

*
rajtár
Emília
vette,

*
deczet
val T

*
gyász
munk
rékpe
neszte
elvesz
jelent

telet
Bela
20-ik
kínos
után

teten
31/
a ró
sírke
szent

d. e.
Urán
Star
Etel
gyet
min
Szau

jeie

ün
iste
tele

jesi
is
fog
bel
va
ké
he
jöv

Raff «Valse brillant»-ját hallottuk. Sarabande, Gounod-tól. Előadta Kohout Lipót karmester vezetése mellett a cs. és kir. 67-ik számú gyalogezred zenekara. Katonazenekarunk finom ízlésű, biztos kezű karmesterét rokonszenves tapssal tüntette ki hálás hallgatósága. Meg is érdemelte. Zárópontul Czibalom-kettős következett. Horváth Bertalan és Mészáros Gyula gyönyörű magyar dalokat játszottak, két czimbalmom. Meglepő volt a két dilettánsnak hibátlan összjátéka s az az érzésetteljes magyaros előadasmód, mely az ábrándozó hallgató-nótákat s gyors tempójú dalaikat egyaránt jellemezte. Elismerésünk illesse dr. Dobay József zene-szakválasztmányi elnököt, a ki sok gondot adó buzgalommal ismét egy élvezetes estét szerzett a Kőr tagjainak.

H I R E K.

Báli naptár.

1902. január 11-ikén: Kereskedelmi bál.
1902. január 18-ikán: Tisztikar táncestélye.
1902. február 1-jén: Ev. gyámit. nőegylet teaestélye.
1902. február 11-ikén: Sárosvárm. Jótékony Nőegylet bálija.

* **Új kamarás.** Ő csász. és apostoli királyi Felsője, dr. Ferenczy Elek miniszteri biztosnak és orsz. anyakönyvi felügyelőnek, jogakadémiánk volt tanárának, a kamarási méltóságot díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

* **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Dankó Istvánt, az eperjesi kir. kath. főgimn. volt helyettes tanárát s lapunknak jeles munkatársát, a zalaegerszegi főgimnáziumhoz a IX. fizetési osztály második fokozatába ideiglenes rendes tanárrá nevezte ki.

* **Új járásbíró.** Ő felsége a királyi Taly Emil kissebeni j. b. albirót jelenlegi székhelyén járásbíróvá nevezte ki. Általános rokonszenvvel fogadták a munkás, köztisztviselttel környezett bíró jól kiérdemelt előlépésének híret.

* **Jóváhagyás.** A m. kir. földművelésügyi miniszter Sárosvármegye közönségének a vármegyei mezőgazdasági bizottság szervezéséről és ügyrendjéről alkotott szabályrendeletét 1901. évi 67,638 IV/3—a. szám alatt jelt rendeletével jóváhagyta.

* **Esküvő.** Ferenczy József festőművész, temesvári rajztanár, december 21-ikén tartotta esküvőjét Drvald Emilával. A polgári kötést nyomban az egyházi követte, az eperjesi evang. templomban.

* **Himen.** Dianiska Albert kissebeni ev. lelkész december hó 17-ikén váltott jegyet Gyürky Mariskával Tiszolcson.

* **Gyászír.** Mély részvétellel értesülünk az alábbi gyászestéről, mely városunk egy közbecsülésben állott munkás régi polgárának elhunytával az Eperjesi Takarékpénztár igazgatósági tagjának, az eperjesi kereskedők nesztorjának, az eperjesi kir. tsvék keresk. ülnökének elvesztését jelenti. «Mélyen megsomorodott szívvel jelentjük úgy a saját, mint számos rokonaik nevében, a felejtethetlen legjobbat, apát, após, illetve rokon: Stanczel Béla takp. igazgatósági tag úrnak folyó évi december 20-ikán d. u. 5 órakor, életének 75-ik évében, hosszas, kínos szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után történt gyászos elhunytát. A drága halottnak hült tetemei folyó évi december 22-ikén, vasárnap d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor fognak a Stefánia-utca 10. sz. házából, a róm. kath. hitvallás szertartása szerint, a kálváriai sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szent-miséldozat pedig folyó évi december 23-ikán d. e. 9 órakor fog a róm. kath. főtemplomban az egkek Úrának bemutatni. Eperjesen, 1901. decz. 20-ikán Stanczel Géza szolgabíró, Szuszán Péterné szül. Stanczel Etelka, Spunár Henrikné szül. Stanczel Aranka, mint gyermekei. Stanczel Gézáné szül. Brandenburg Ilona, mint menyec. Spunár Henrik nyug. cs. és kir. százados, Szuszán Péter, mint vök. Áldás emlékére! Béke poraira!» — A gyászestéről az Eperjesi Takarékpénztár külön jelentést adott ki.

* **Ev. ref. istenitiztelet.** Deczember hó 26-ikán, ünnep másodnapján Úrvacsorával egybekötött ev. ref. istenitiztelet lesz; a miről is a hívek ezúton is tisztelettel értesítetnek.

* **Plébános-választás.** Úgy halljuk, hogy az eperjesi plébános-választás felebbezett ügyét harmadfokulag is eldöntötte a minisztérium s a határozat e napokban fog kézbesítetni a felebbezőknek. A minisztérium belyben hagyta az első- és másodfokú hatóság döntését, vagyis e szerint a plébánost Eperjes sz. kir. város képviselőtestületének róm. kath. vallású tagjai s a helybeli róm. kath. egyháztanács tagjai fogják a közeljövőben megválasztani.

* **Egy ismeretlen értesítettik,** hogy a kéredezett összeg tizenhét év előtt 120 frt, azaz 240 korona volt.

* **Kegyes alapítványok.** Az emberszív, éppen úgy, mint a kagyló, gyógyíthatatlan sebében, égő fájdalommal teríti az igaz drága gyöngyöket. Ennek az állításnak igazságát legújabbban különösebb mértékben Melioriss Ilka úrnő igazolta be, a ki általánosan annyira szeretett és becsült s így elvesztése folytán annyira gyászolt kiváló fiának: boldogult dr. Melioriss Béla jogakadémiai nyilván. rendkív. tanárnak elhunytá alkalmából — mint értesülünk — igen szép alapítványokat tett, melyek mindenike a korán elhunyt ifjúnak s a maga szívósságában és háladatoságában valósággal páratlan fiúnak emlékét megörökíteni lesz hivatva minden időben. Ez alapítványok legkiválóbbja az, melyet a nevezett úrnő az eperjesi Kollégium *Jogakadémiáján* tett s melynélfogva egy 4000 korona értékű ösztöndíj-alapítványt létesített, melynek négy és fél százalékos jövedelmét tanévenként két joghallgató fogja kapni, mindenkör *Dr. Melioriss Béla jogtanár ösztöndíj-alapítvány* címén. Az ösztöndíj odaítélésének jogát az alapító a jogakadémia tanárikarának biztosította, az alapító-levelben megszabván azokat a feltételeket, melyek az ösztöndíjban részesedők-től megkívántatnak. Különösen kiemelendők tartjuk azt, hogy az ösztöndíjat elnyert joghallgatók ezt az ösztöndíjat — természetesen: erre méltó voltuknak feltételezése mellett — élvezni fogják tanulmányuk egész ideje alatt, illetve mindaddig, a míg az eperjesi Jogakadémiának hallgatói maradnak. Ezenkívül, hogy nemcsak a tanintézet, hanem annak ifjúsága iránt is biztosítsa a gyászoló családnak jóindulatát és hajlamait: a *Jogász Segítő-egyesületnél* ugyanezek *Dr. Melioriss Béla segélydíj-alapítvány* elnevezés alatt, egy 400 koronás alapítványt létesített, melynek kamatait a Segítő-egyesület fogja évenként egy szegénysorsú s erre méltó joghallgatóknak kiosztani. Értesülésünk szerint ezen kívül tekintélyes alapítványokat kaptak a *helybeli ág. hitv. ev. egyház és iskola*, valamint a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* és a *helybeli ág. hitv. ev. Nőegylet*. Semmi szükség sincs arra, hogy a mélyen fájó szívnek e valóban szép, nemes s úgy az alapítványt tevő szívhez, mint különösen az elhunyt s annyira méltán gyászolt ifjú tanár tiszta emlékéhez oly igen méltó elhatározásnak és tettek a jelentőségét hosszasan fejtegetjük. Csupán annak a komoly meggyőződésünknek adunk kifejezést ezúttal is, hogy egy kedves halottnak emlékének megörökítésére illőbb, méltóbb és igazán célravezető módot valóban keresve sem találhatunk, mint ha az ő nevével nevezett jótékony alapítványokat teszünk. Ez által minden időkre biztosítjuk azt, hogy az alapítványok kezelőinek módot nyújtunk az igazi jótékonyaságnak a gyakorlására, másfelől pedig éppen úgy biztosítjuk azt is, hogy azt a nevet, a melyhez a nemes alapítvány hozzá van fűzve, igaz hálával és kegyelettel emlegessék szüntelen mindazok, kiknek az alapítványból eredő jótékonyaság élvezésére és gyakorlására alkalmuk kinalkozik, nemkülönbön ilyen hálával és kegyelettel emlegesse az egész társadalom, a melynek, az alapítványok felhasználásából, közvetve, szintén igen jelentékeny haszna van. Általános elismerésünk kísérje a mélyen vérező nemes anyaszívnek e szép elhatározását és cselekvényét!

* **Felolvasás.** A *Tanári-körnek* második felolvasó-estéje f. hó 14-ikén volt, a mikor dr. Janicsék József tanár a görög szobrászatról tartott érdekes előadást. Bevezetőül legfőbb vonásokban párhuzamba állította a görög szobrászat tárgyát, felfogását és fejlődését a görög mythológiával és a haladó korszakalakulásával, majd a szaporodó vallási, nemzeti eszméket és történeti ismereteket kontempláló és rendszerező ész vizsgálódásával, mely úgy az irodalomban, mint a — különösen isteneket ábrázoló — szobrászati művekben is (főleg Perikles korában) új színrevezetési eszmék és erkölcsi igazságok kidomborításához s többféle isten-typus megteremtéséhez vezetett. Röviden kifejtette továbbá, hogy valamint a különféle — a szobrászatnak is tárgyát szolgáló — vallási ünnepélyek, versenyek és gimnáziumok a nemzeti szellem változatos nyilvánulásának esztetikai összpontosítására szolgáltak, úgy törekedett a szobrászat is a sokféle tipikus idea és alkotó ügyesség koncentrálására egy-egy szoborműben, a mely ezáltal (mint azt pl. Phidias Zeuszából, Myron, Polykleitos, Praxiteles, Skopas, vagy a pergamoni s rhodosi iskola műveiből láthatni) a technikai kivitelben eredetiséget s tartalmában kifejező erőnyességet nyert. Az előadást a legnevezetesebb művek ismeretése kapcsán néhány diapozitív képek bemutatása egészítette ki. Az érdekes előadást a közönség megéjtenezte. — A következő felolvasás farsang után, 1902. febr. 15-ikén lesz, a mikor Wick Béla kir. kath. főgimn. tanár a *Szentföldről* szól sok vetített kép bemutatásával.

* **Eperjes sz. kir. város szinügyi-bizottságáról** szóló s lapunk deczember 1-jén megjelent számában közzétett cikkünkre a szinügyi-bizottság egy tagja a *Felsőmagyarország* cz. kassai napilapban hosszabb cikkben válaszolt, a melyre — tárgyhalmoz miatt — lapunk legközelebbi számában válaszolunk.

* **Félév vége a jogakadémián.** Jogakadémiánkon a félévek kezdetére s bevezetésére két év óta ugyanaz a miniszteri rendelet érvényes, a mely az egyetemnek s az állami és kir. jogakadémiáknak nézve kibocsátott. Ehhez képest az 1901/1902. tanév első fele deczember 20-ikán ért véget s megkezdődtek az index-aláírások, a minek határideje deczember 20—23-ig terjed, továbbá a végbizonyítványok kiadása, államvizsgálatok stb. A colloquiumok decz. 20-ikáig tartattak. A karácsonyi szünet ezek szerint decz. 23-ikán kezdődik s tart január 5-ikéig. Január 5—15-ig alapvizsgálatok lesznek; míg a második félévi beiratások január 8-ikán kezdődnek s január 19-ikéig folynak. Január 20—22-ig dékáni engedélyvel van helye beiratkozásnak. Január 23-ikán a második félévi előadások veszik kezdetüket. A most lezáródó félév végén tizenkét hallgató nyert végbizonyítványt s öt jogtudományi és három államtudományi vizsgálat tartott.

* **Nyilvános nyugtázás és köszönet.** Ruby József nyug. kir. kath. főgimnáziumi tanár úr és neje, boldogult fioknak emlékére, a Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet árvaházánál egy 200 koronás alapítványt méltóztatott tenni, melynek összegét az egyet pénztárába befizetni sziveskedtek. Midőn ennek a *Ruby Pál emlék-alapítvány* nak a kézhezvételét ezúton is nyilvánosan elismernők és nyugtáznók, el nem mulasztjuk azt, hogy a mélyen sújtott szülői szívnek — drága, feledhetetlen fiok emlékének megörökítését célzó — e nemes elhatározásáért és cselekvényeért egyetünk nevében a legmélyebben érzett hálának és köszönetnek kifejezést adjunk s biztosítsuk a nemes alapítványtevőket arról, hogy negyven év óta áldásosan működő egyetünk ezt a szép alapítványt — *Erzsébet árvaházunk* javára — minden időközön keresztül, *Ruby Pál emlék-alapítvány* elnevezés alatt fogja kezelni és gyümölcsöztetni. Eperjes, 1901. évi decz. hó 16-ikán. A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* nevében: *Kubinyi Albertné* s. k., elnök; *dr. Horváth Ödön* s. k., titkár; *Kosch Árpád* s. k., pénztáros.

* **Singer Co. varrógép-részvénytársaságnak** lapunk mai számához mellékelt prospektusát tisztelt Olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

* **Kérelem.** A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* «Erzsébet-árvaház»-ában, mint minden évben, úgy ez idén is, f. hó 23-ikán d. u. 5 órakor fogjuk megtartani a szegény árvagyermek *karácsonyfa-ünnepét*. Az emberszeretet nevében alázattal felkérjük a nemesszívű emberbarátokat s egyetünknek és árvaházunknak kegyes jókaróit, hogy az árvák karácsonyfa-ünnepén minél nagyobb számban megjelenjen s erre szánt (élelmi-, játé- és tanszerekben, pénzben, valamint ruhaneműekben stb. álló) szives ajándékaikat az «Erzsébet-árvaház»-ba beküldeni méltóztatassanak. A kegyes adományokat nyilvánosan fogjuk nyugtázni! Egyúttal ebben az évben is ajánljuk az *újévi üdvözlétek* megváltásának szokásos jótékony intézményét nagyérdemű közönségünk szives figyelmébe. Tiszta szíveknek nem lehet nagyobb öröme és boldogságuk, mint az, ha másoknak szereznek örömet és boldogságot! Eperjesen, 1901. évi deczember hó 8-ikán. *Kubinyi Albertné* s. k., elnök. *Dr. Horváth Ödön* s. k., titkár.

* **Az újévi üdvözlétek megváltása** érdekében a *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet* a következő felhívást bocsátotta ki: «Az emberszeretet nevében — a nemesszívű emberbarátokhoz! Mindenütt általában elfogadott útat követünk, mikor az újévi üdvözlétek megváltása céljából aláírási íveket bocsátunk ki és bátrak vagyunk a nemesszívű emberbarátoknak nagybecsű figyelmét és áldozatkészségét felhívni, illetőleg kikérni, egyfelől e meghonosított intézmény, másfelől pedig, bár szerény elvonultságban, de annál eredményesebben és áldásosabban működő egyesületünk és ennek «Erzsébet-árvaház»-a iránt, melynek — minden nemesen érző szívhez egyaránt méltó — célját a szerencsétlen árváknak a társadalom, a haza, az emberiség javára való megmentése képezi. Egyetünk ez alkalomból minden legcsekélyebb adományt is bensős hálával fogad s alázattal kéri azokat, a kik aláírási íveket elfogadni kegyesek voltak, hogy ezeket, az esetleg begyűlt összeggel együtt, az egyethez *legkésőbb deczember hó 28-ik napjáig* beküldeni méltóztatassanak, hogy így az adakozók nevei és adományai még az újévet megelőzőleg nyilvánosságra hozhatók legyenek. Kérünk teljesen olvasható névaláírásokat, hogy a magukat megváltóknak neveit és adományait tartalmazó jegyzékünket minden aláírónak megküldhessük! Kérjük

végül, hogy az aláírók tekintsek magukat teljesen felmentetteknek az újvívi üdvözlések eszközlése alól! A jótékonyaság erénye a legnemesebb, a mire az ember képes! Eperjesen, 1901. december 10-ikén, a Sárosvármegyei Jót. Nőgyelet nevében, legmélyebb tisztelettel: *Kubinyi Albertné* s. k., elnök; dr. *Horváth Ödön* s. k., titkár; *Kösch Árpád* s. k., pénztáros. — A legmelegebben ajánljuk ezt a nemes egyesületet s az általa meghonosított intézményt n. é. közönségünk szíves figyelmébe és hathatós pártfogásába!

* **Karácsonyi és újvívi ajándéknak** alkalmas órákat *öt évi jótállás mellett*, divatos és elegáns arany-ezüst *ékszereket*, chinaezüst *dísz tárgyakat* hitelképes egyéneknek *részletfizetésre* is szállít *Polgár Kálmán* műorás és ékszerész, Budapest, VII., Erzsébet-körút 29. sz. E régi és hírneves cég 2000 illusztrációval ellátott árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldi. Vidéki megrendelésekre különös figyelem fordítatik.

* **Árvíz.** A Hernád folyó megáradt vize decz. 16-ikán sorra rombolta széjjel a fahidakat. Gerendák, híd-roncsok úsznak a zajló vizen, mely kiöntve medréből, elárasztotta a közeli falvakat. Ó-Ruzsin, Kis- és Nagyladna községek arra ébredtek, hogy el vannak zárva a vasúti közlekedéstől, mert a Hernád vize három hidat és egy pallót szétroncsolva, lehetetlenné tette a vasúti állomásokkal való összeköttetést. Ha az időjárás hamarosan meg nem változik s nem köszönt be az erős fagy, a Hernád-melléke decz. havában fogja átzenvedni a tavaszi árvizek minden borzalmasságát.

* **Szilveszter-est.** A Bártfai Dalegyelet december 31-ikén a *Hungária* nagytermében saját pénztára javára tombolával összekötött zártkörű dalestélyt rendez, melyre a meghívókat már ki is bocsátotta. Belépti-díj személyenként 1 korona. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. Az estély terített asztalok mellett lesz; jó ételekről gondoskodva van. A műsor az estélyen fog kiosztatni. Kezdeté 8 órakor. A dalegyelet most először lép fel mint mulatságrendező, kettős czébből, — egyrészt, hogy a más városokban oly kedélyes szilveszteri estéket Bártfán is meghonosítsa, másrészt pedig, hogy saját, most még csekély alapját növelje.

* **Tartalékos tiszteknek és hadapródoknak** szükséges egyenruhákat és felszereléseket előírás szerint legjutányosabban és szolid kivitelben készít *Falkenflug és Gottlieb* egyenruházati és hadi-felszerelési intézete — Budapest, IV. ker., Váci-utca 34., Kotild főhercegnő 6. cs. és kir. fensége palotájában. — Árjegyzékét és egyéb felvilágosítást ingyen és bérmentve küld ezen elsőrangú és megbízható cég.

* **Új vashidak.** Mint értesülünk, elvileg kimonodta a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium, hogy öt éven belül az *összes* sárosvármegyei állami nagyobb fahidakat vashidakkal helyettesíti. A *sebesi* 82 méter hosszú fahíd az első lesz, mely munkába kerül. Valószínűleg a legközelebbi tavasszal megkezdik a munkálatot mintegy százötvenezer korona költséggel. Ennél a hídnál Eperjes városa is erősen érdekelt lesz s bizonyára jelentékeny hozzájárulást fognak tőle kívánni.

* **Ingyenes karácsonyi ajándék!** Hát ez bizony egy kissé furcsán hangzik a mai pénzhiányos világban. Pedig igaz! A *Pesti Napló*, Magyarország e legrégebbi és legelőkelőbb napilapja, kedveskedik vele előfizetőinek. Áll pedig ez az ajándék egy értékes kötetű és gyönyörű díszműből, a *Költők Album*-ból, a mely közel félszáz költő műveiből közöl válogatott szemelvényeket, költszetünk gyöngyeit, lelki gyönyörűségét minden művelt magyar embernek. A díszmű, mely először a Lampel Róbert cs. és kir. udvari könyvkereskedésének kiadásában (56 korona bolti áron) jelent meg s a melyet dr. Radó Antal, a Kisfaludy-Társaság tagja szerkesztett, a *Pesti Napló* ez új kiadásában a tavalyi Himfy-Albumnál jóval nagyobb formában, gazdagon illusztrálva és rendkívül díszes, jelentékeny bővített kiadásban fog megjelenni. A *Költők Album*-át a *Pesti Napló* új kvart-kiadásában minden állandó előfizető karácsonyi ajándékkul megkapja. És megkapja díjtalanul az is, a ki ez év bármely napjától egy félfévre megszakítás nélkül fizet elő a *Pesti Napló*-ra.

* **Koczkakövezet** lesz maholnap a vasúti indóházhoz vezető kocsúton. Mint illetékes helyről értesülünk, a kereskedelemügyi magy. kir. minisztérium e napokban küldte le a rendeletét az eperjesi magy. kir. államépítészeti hivatalhoz, a mely rendeletben felhívja a hivatalt arra, hogy haladéktalanul lépjen érintkezésbe Eperjes sz. kir. város tanácsával, a hozzájárulás kérdésének megállapítása céljából. A kikövezendő úttest a gör. kath. püspöki laktól egészen a vasúti indóházig terjed. Öt méter széles szalagon koczkakövezetet van terbe véve, melyet két oldalról közönséges kavics-burkolattal

vesznek körül. Az egész befektetés 60,000 koronába kerül s a minisztérium csupán 10,000 korona egyszerűsmindenkorra fizetendő hozzájárulást kíván Eperjes várostól. Ha a város ebbe belemegy, a szóban forgó úttest kikövezése előreláthatólag már a legközelebbi tavaszon megtörténik. Reméljük, hogy Eperjes város tanácsa az ügy nagyfotosságához mért körültekintéssel, gyorsasággal ejti meg a tárgyalásokat, mert azt hisszük, hogy ennek az útnak kikövezése, az eddigi sár- vagy homok-tenger eltüntetésére döntő fordulatot fog jelenteni Eperjes szépülésében, a mint ezt lapunk hasábjain pár hónap előtt kifejtettük.

* **Lefkovits Lipót** helybeli kereskedő, az úgynevezett *Első Eperjesi Bazar* tulajdonosa, azt az igazán jó szívre valló nemes ajánlatot tette a Sárosvármegyei Jótékony Nőgyelet *Erzsébet-árvaházának*, hogy minden vásárlás után, mely a Fő-utca 114-ik szám alatt levő játék-, rövidárú- és divatcikkkeket tartalmazó üzletében *1901. december 10-ikétől december 24-ikéig* előfordul, a befolyt vételárból *öt (5) %-ot az árvaház javára fog fordítani*. Midőn ezt a nagyközönségnek szíves tudomására juttatnánk, figyelemzetjük nagyérd. közönségünket arra, hogy ilyképen a jelzett időben és helyen eszközözendő karácsonyi, újvívi ajándékok és egyéb cikkek vásárlásaival egyszerűsmind nemes, jótékony czélt is fog előmozdítani.

* **A «Zenélő Magyarország»** zeneműfolyóirat VIII. évfolyam 24-ik most megjelent füzetében ismét érdekes és szép zeneműveket ad. Tartalma: «Megtülanám, ha birnám a szívemnek» és «Dalogatok, ha búsulok» két magyar dal. Hartl H. «A szinpad az én életem» nagysikerű kuplé, és Cipollone Alfons: «Iréne» szalonpölkája *A Zenélő Magyarországnak* e füzettel VIII-ik évfolyama lett teljes, s nem érdektelen a statisztika, mennyivel gazdagította a *Zenélő Magyarország* 1901. évi VIII. évfolyamában a magyar zenemű-irodalmat. Megjelent ez évfolyamban 35 magyar dal és népdal, 11 műdal, 5 kuplé, 3 opera-részlet és melodráma, 5 induló, 4 keringő, 5 polka, 3 csárdás, 18 szalondarab két- és négy-kézre, 7 hegedűre írt mű, a legjobb nevű magyar és külföldi zeneszerzők kompozíciói javából. Ezen gazdag tartalmú évfolyam 12 koronáért s ünnepi ajándékkul igen alkalmas díszes kötésben 15 koronáért kapható, — úgy a IX. évfolyamra már előfizetheti a *Zenélő Magyarország* zeneműkiadóhivatalánál Budapest, VIII., József-körút 22/24 szám alatt. Mutatványfüzetet 60 fillér beküldéséért küld a kiadóhivatal. Minden zenebarátnak figyelmébe ajánljuk az érdemes vállalatot.

* **Ragados állatbetegségek Sárosvármegyében** **1901. december 15-ikén.** *Rühkór:* sirokai j.: Jernye 23 u.; szekesői j.: Magyarraszlavicza 1 u.; tapolyi j.: Komlóskeresztes 1 u., Radvány 9 u. *Sertésorbáncs:* sirokai j.: Szinyeújfalú 1 u. *Sertésvész:* felsőtarczai j.: Roskovány 2 u.; tapolyi j.: Pétervágás 1 u., Tapolybisztra 3 u., Vaspatka 2 udvar.

* **Időről-időre** jó, ha emlékeztetünk arra, hogy mi hasznosat mulasztottunk, mi előnyöset nélkülöztünk. Így tíz estendő óta a mindennapi kávéasztalra kiválóan fontos új bevezetést a családok nagy száma saját előnyére figyelemben tartja és állandóan ápolja. Szükségét érezzük azonban még mindig annak, hogy minden háziasszony és anya figyelemzetessék arra, hogy a ma már mindenütt a legjobb sikerrel bevezetett *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé* mint pótlék a babkávéhoz, a kávéitalt nemcsak ízében lényegesen finomítja, hanem ezt egyúttal — a mi pedig igen fontos — az egészségre nézve előnyössé teszi. Egyszerű fogalom szerint sem létezhetik ideálisabb kávévegyület, mint az, a mely a kellemes és kedvelt babkávét a honi maláta egészségi előnyeivel egyesíti, a mint ez az eset a *Kathreiner-féle Kneipp-malátakávé*nél oly fölülmulhatatlan módon fenforog. Ez továbbá azt az összehasonlíthatatlan előnyt bírja, hogy *tiszán*, azaz minden babkávéhozzáadás nélkül is igen kellemes kávézettel bír, és ezen okból mint legjobb pótlás ajánlatik ott, a hol a babkávét orvosiilag mellőzteni rendeltetett. Nem eléggé hangsúlyozhatjuk, hogy csakis a *valódi* Kathreiner (az ismert eredeti Kathreiner-csomagokban) mutatja fel mindezeket az előnyöket, a melyekkel a még mindig felmerülő utánzatok, az úgynevezett *nyitott árú* — a mi nem egyéb, mint egyszerűen pörkölt árpa avagy maláta — sohasem bírhat.

* **Rudolf trónörökös Livón.** Mult héten Livón egy vándor színész Rudolf trónörökösnek adta ki magát. Miután nem akarta, hogy az egész falu tudomást szeressen otléte felől, arra a nagy szíveségre kérte fel a gazdát, hogy háza padlásán rejtse el őt. A gazda a magas vendég kérését készséggel teljesíté s három napon át valódi lucullusi ellátásban részesíté. Úgy látszik a kiváló személyiségnél igen jól esett az egyszerű paraszt vendég szeretete s ki tudja meddig tartott

volna ez, ha a gazda csacsakasága el nem ront mindent. Történt ugyanis, hogy két csendőr őrjárata alkalmával neszét vette e dolognak s röviden lefűlélték a magas vendéget.

* **Az elsülyedt falu.** A Raszlaviczától Ábrahám-faluig vivő út mentén van egy terjedelmes katlan-alakú mélység. Vízmosás nem okozhatta, mert érnek avagy száraz medernek benne nyoma sincs s valószínűleg valamely, évszázadok vagy tán évezredek előtti fölüindulás szüleménye. A monda szerint helyén régen, nagyon régen egy falu állott, melynek gazdagsága messze vidéken volt ösmeretes. Övé volt az egész környék, a mai Raszlavicza, Deméthe, Vanyiskócz, Buczló s Ábrahámfalú határa, mert akkor ezen községek nem léteztek. Gazdagságát hála fejében a magyar királytól kapta, kit vitéz férfiai a pogányok elleni küzdelemben diadalra segítettek. De éppen a vagyon, a jólét okozta a falu romlását, mert lakói elpuhulván, letértek az igaz útról, dőzsölésre, istenkáromlásra adták magokat. Vasár- s ünnepnapokon az istenháza csakúgy kongott az ürességtől, de bezzeg annál hangosabb volt a csárda. Hiába intette őket szentéletű ősz lelkészü, szavai mit sem használtak s elhangzott, mint pusztában a segélykiáltás. Ez mindaddig tartott, míg a Teremtő haragjában a községet elsülyesztette. S ezen néphit oly erős, hogy egyesek Mindenszenteknek napján még harangzúgást is vélnek hallani a föld gyomrában.

CSARNOK.

Remekírók Képes Könyvtára.

A könyvillusztráló ipar az utóbbi időben csodás haladást tett; a sokszorosításnak mind több és több neme kezd használatba jönni, a régen még tetemes költségekkel egybekötött reprodukciók helyébe olcsóbbak léptek, úgy, hogy ma már az illusztráció szinte nélkülözhetetlen kelléke kezd lenni mindenmű könyvnek. Kezde az iskolai olvasókönyvektől — a hol már az abécét is illusztrálva adják — a legkomolyabb tudományos munkáig, mindenütt megkívánja a modern olvasó a képdízt, mely az olvasmányt magyarázza, megvilágosítja, a képzelő tehetséget kellemesen foglalkoztatja, a szépérzéknek tápot ad.

Nálunk is bővebben vagyunk már úgy az iskolai, mint a tudományos könyvek között az illusztrált műveknek: vannak képes történeteink és irodalomtörténeteink, művészet-történeteink is készülnek, a Természet-tudományi Társulat is nagy helyet juttat könyveiben a képeknek stb. stb. Csak egy tér az, a hol eddig szerény kísérleteknél többet alig produkáltunk: az a klasszikusok illusztrálása. Pedig más nemzeteknek nemcsak egy, hanem négy-, öt-, sőt tízféle illusztrált klasszikus kiadásuk is van; az egyik cég rézkarczokkal, aczélmetszetekkel, fotogravure-ökkel tesz közzé drágánál drágább díszműveket, a másik — a mely nem a gazdag amatőrök csekély körére, hanem inkább a nagyközönség széles rétegeire számít — a reprodukció olcsóbb módjaihoz folyamodik. Angliában vannak pl. illusztrált Shakespeare-kiadások, melyek a nagy britt költő összes műveit magukban foglalják és a melyek mégis egy shillingért, mondd 60 krajczárért kaphatók. Természetes, hogy a képek az ilyen kiadásokban nem állanak éppen magas művészi színvonalon.

Igen örvendünk, hogy immár a magyar könyvpiacnak is lesznek illusztrált klasszikus kiadásai, és még inkább örvendünk annak, hogy az a cég, a mely közzétételükre vállalkozott, elkerülte mind a két szélsőséget: nem választott olyan költséges reprodukáló módszereket, a melyek a könyvet csak a gazdagok számára teszik hozzáférhetővé, de nem is szállt le arra a kezdetleges színvonalra, a melyen az említett egészen olcsó angol kiadások állanak. A Lampel-Wodianer cég, midőn elhatározta, hogy megindítja a *Remekírók Képes Könyvtárát*, bölcsen az arany középutat választotta; nem akart 20—30 forintos díszkötetet kiadni, rézkarczokkal és egyéb efféle drága képekkel, hanem, mivel azt kívánta, hogy vállalata behatoljon a magyar középosztály minden rétegébe, megelégedett a kevésbé költséges reprodukáló módokkal, de ezekben aztán a leggondosabb, a legjobb munkát törekedett nyújtani. Jeles magyar művészekkel készítettett igen izléses rajzokat: Bihari Sándorral, Garay Ákossal, Gergely Imrével, Hegedűs Lászlóval, Neogrády Antallal, Réthi Lajossal, Telegdy Lászlóval és Tull Ödönnel, melyeket aztán elsőrangú műintézetekkel dolgoztatott ki, vagy, a hogy műnyelven mondják: clichérozottat. Bőven is bánik a képekkel, és ha tekintetbe vesszük a köteteknek olcsó árát (öt korona egy 25—30 füves, pazar táblájú díszkötésért!) igazán csodálkozunk kell, hogy miként bírja meg a vállalat e nagy kiadói költségeket. Meg-

szerezte a kiadó-czég Zichy Mihály világhírű Madách-illusztációit is a Madách-kötethez.

Előrebocsátottuk a *Remekírók Képes Könyvtárának* illusztrációiról szóló észrevételeinket, nem, mintha a könyvben az illusztrációkat tartanók legfontosabbnak, de mert a Lampel-Wodianer cég ezzel a vállalattal egy igen fontos téren lépett fel úttörőként. Hogy egyébként a Képes Könyvtár tartalom tekintetében is mindenképpen meg fog felelni az ilyen gyűjteményekhez fűzött követelményeknek, erről nemcsak maga az elismert jónevű kiadó-czég kezeskedik, hanem az a körülmény is, hogy a vállalat szerkesztőjének olyan elsőrangú írói sikerült megnyernie, a minő Radó Antal, a ki, hogy kiváló írói kvalitásaival egyesíti a gondos és lelkiismeretes szerkesztő minden kellékét is, már megmutatta a vezetése alatt álló Magyar Könyvtárban, melyet rövid idő alatt az ország legnépszerűbb irodalmi vállalatává birt tenni. A szerkesztés munkájában vele elsőrangú magyar írók osztozkodnak, a kik részint bevezető essay-eket írnak az egyes kötetek elé, részint magyarázó jegyzetekkel növelik a kiadás értékét, részint a szöveg pontos megállapításában járnak a szerkesztő kezére. Azok közül, kiket erre a célra máris sikerült a kiadónak megnyernie, megemlítjük a következőket: Ábrányi Emil, Alexander Bernát, Ambrus Zoltán, Angyal Dávid, Bánóczy József, Balassa József, Beöthy Zsolt, Dóczy Lajos, Endrődi Sándor, Ferenczi Zoltán, Haraszti Gyula, Hegedűs István, Hevesi Sándor, Ignóty, Junius (Z. Kiss Béla), Kossuth Ferencz, Négyesy László, Palágyi Menyhért, Rákosi Jenő, Riedl Frigyes, Szász Károly, Váci János és Váradi Antal.

Hogy e kiváló írók milyen kedvvel és milyen nemes ambícióval végzik munkájukat, mutatja a *Remekírók Képes Könyvtárának* most megjelent első hét köteté, melyekbe a bevezetéseket a következők írták: Ferenczi Zoltán, a Kisfaludy-Társaság nagy, háromkötetes Petőfi-életrajzának szerzője, a Petőfi összes költeményei elé; Alexander Bernát, a philosophia egyetemi tanára, a *Budapesti Hírlap* országszerzte ismert Alfája, Shakspeare Remekéi elé, Haraszti Gyula, a francia irodalomnak kolozsvári egyetemi tanára, a legjobb magyar Molière-könyv szerzője «Molière Remekéi» elé; Junius (Zilahi K. Béla) az ismert nevű essay-író, Kisfaludy Sándor elé; végül Endrődi Sándor, a hírneves költő, Tóth Kálmán válogatott költeményei elé irt lendületes bevezető életrajzot Látnivaló tehát, hogy a kiadó-czég nemcsak ígér nagy neveteket, mint sokszor teszik egyes kiadó-vállalatok, hanem valóban megnyerte e nagy nevek viselőit munkatársaiul.

Magáról a vállalat tervezetéről csak elismeréssel nyilatkozhatunk. Főképpen azt tartjuk kitünő ötletnek, hogy a Lampel-Wodianer cég nem szorítkozik a magyar klasszikusokra, hanem felveszi gyűjteményébe a külföldi remekíróit is. Hiszen ma már valóban igen korlátolt műveltségű ember az, a ki megelégszik saját nemzeté íróinak ismeretével és nem törekszik a világ-irodalom legnagyobbjainak megismerésére is, a kik egyébként már fordítások által a magyar nemzet tulajdonává is lettek. Hol van az a művelt ember, a ki, ha remekírókból akar könyvtárt összeállítani, nélkülözni akarná benne Vörösmarty drámái mellett Shakespeare-t? Kisfaludy vígjátékai mellett Molière-t? Ismétljük, nagyon helyes volt a programnak illetően megállapítása, és igen örvendünk annak is, hogy a kiadó-czég nem riadt vissza attól az áldozattól sem, hogy a már sok részben elavult, régi fordítások helyébe avatott írókkal újakat is készíttessen. Így a *Shakspeare Remekéi* című kötetben a Petőfi-féle Coriolanus mellett, melyet a vállalat felhasznált, két új fordítás van: *Othello*, melyet Mikes Lajos, és *Romeo és Julia*, melyet Telekes Béla ültetett át nagy sikerrel magyar nyelvre. A legközelebbi sorozat számára pedig Ábrányi Emil fordítja

Macbeth-et. A Molière-kötetben csupa új fordítás van, melyek szerzői, Hevesi Sándor és Gabányi Árpád, minden tekintetben jobbat nyújtanak a régi Molière-fordítóknál. A további Molière-kötetekben Váradi Antaltól, Heltai Jenőtől és másoktól lesznek új fordítások. Hasonlóképp új fordításban van ígérve már legközelebbre *Schiller és Goethe*, kinnek válogatott költeményeit Dóczy Lajos fordítja a Remekírók számára. Új és nagyon érdekes lesz a *Kossuth válogatott munkái* kötet is, mely szintén már a jövő évben fog megjelenni, magától Kossuth Ferencztől összeállítva.

Természetes, hogy az az 50 kötet, melyekre a vállalat most megrendelést nyit, nem öleli fel magában az egész magyar és világirodalom minden klasszikusát. Hiszen nevetéses volna azt állítani, hogy azok a legbecesebb szellemi kincsek, melyeket a világ költői évezredek óta termelnek, beleférnek nem ötven, hanem akár kétszer, akár háromszor ötven kötetbe. A kiadó-czég bizonyára maga is tudja, hogy az 50 kötetben nincs meg minden magyar és világirodalmi klasszikus, de természetes, hogy a gyűjtemény egyes hézagait később ki fogja egészíteni. Mert szeretjük remélni, hogy a *Remekírók Képes Könyvtára* éppen olyan állandó vállalata lesz a magyar könyvpiacnak, a minő ugyanannak a cégnek *Magyar Könyvtára*; elvégre, remekírók sorozatát soha sem lehet lezárni, mert hála Istennek, nemcsak a külföldi nemzeteknek, hanem nekünk magyaroknak is teremnek még és fognak teremni a jövőben is olyan íróink, a kik időnk multával joggal fognak helyet követelhetni a klasszikus írók sorozatában. Hogy pedig mindenkinek művei, a kit a kor igazán remekíróvá szentesít, valóban közkinccsésé is válhassanak, arról gondoskodik a magyar szerzői jogról szóló törvény, a mely bizonyos idő multán minden író munkáit felszabadítja és bárki által való kiadását megengedi.

A *Remekírók Képes Könyvtára* ötven kötetéből, mint említettük, most *hét* jelent meg; mindegyik táblán ott van a szerző arany medallionszerű arcképe, mindegyiknek szép, tiszta a nyomása, pontos, sajtóhibátlan a szövege. A többi kötetek, mint a kiadó-hivatal hirdeti, évenként hatával fogják egymást követni, úgy, hogy ez a sorozat 1907. végén teljesen be lesz fejezve. Érdekes, hogy a Lampel-Wodianer cég ezt az ötven kötetet nemcsak akkor adja 250 koronáért, ha a vevő egyszerre fizeti meg az árát, hanem akkor is, ha havonta csak három koronát törleszt az árából. Ilyen körülmények közt nem csoda, ha ezt a nagyjelentőségű új vállalatot máris annyira kegyébe fogadta a magyar közönség. Hiába, van nekünk művelődésre vágyó publikumunk, csak érteni kell a módját, hogyan és mily eszközökkel férjünk hozzá; az olcsó és a melett jó könyveknek még van Magyarországon elég vevőjük.

Felelős szerkesztő: Dr. Mikler Károly. Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

NYILT-TÉR.*

Tisztelt Anonymus úr!

Folyó év tavaszán közzétette brosürjét, melyben Sáros megye viszonyait és notabilitásait híven illusztrálta, s mivel pamfletjét avval fejezte be, hogy «a viszontlátásra», mint oly gavallér embertől elvárom, hogy ígérte beváltja. A sáros megyei állapotok most talán még érdekesebbek s így csak a közügynek tesz szolgálatot, ha a valót leplezetlenül feltárja.

Egy régi jó ismerőse.

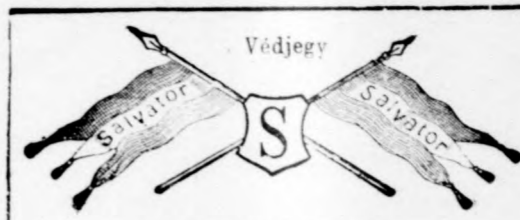
Delice

Minden hirdetés felesleges,
a dohányzó egyszer veszi
és többé mást nem szíhat

legjobb, valódi francia
szivarkapapír és szivarkahüvely.

Gyári raktár:

Zahler Mórnál Eperjesen.

Vesebajoknál,
a hólyag bántalmainál
és köszvénynél,
az emésztési és lélegzési
szervek hurutainál,
a Lithion-forrás
Salvator

Kitünő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:
Húgyhajtó hatása.

Vasmentes. Kelelmes ízű.

Könnyen emészthető.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Számos orvosi tekintélyek által különösen oly egyéneknek ajánlva, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi pozsga, máj- és veseizgatási tünetekben vagy húgy-savas vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban
A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

Nyilvános köszönet.

WILHELM FERENCZ gyógyszerész úrnak, cs. és k. udv. szállító Neunkirchenben (Alsó-Ausztriában), az antirheumatikus és antiarthritikus vértisztító-tea feltalálójának. Köszvény és csúsz (rheuma) ellen vértisztítólag hat.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt egyrészt azért, mert kötelességemnek tartom, Wilhelm Ferencz neunkircheneri gyógyszerész úrnak legfőbb köszönetet mondani azokért a nagybecsű szolgálatokért, melyeket az ő vértisztító-teája fájdalmas csúszbántalmaimban tettek, másrészt meg azért, hogy ebben a bajban szenvedőket erre a jeles teára figyelmessé tegyem. Nem vagyok képes azon kínos fájdalmat leírni, melyet teljes 3 esztendőn keresztül mindennemű idóváltozások tagyaimban szenvedtem s mely szenvedéstől sem a gyógyszerek, sem a Bécs melletti badeni kénfürdő használata nem szabadított meg. Álmatlanul hanykolódtam éjjelen át ágyamban, kínzó ésem rosszabbodott és testi erőm fogyott. A fentemlített teának 4 heti használata után nemcsak fájdalmaitól szabadultam meg teljesen, és most is, hogy már 6 hete nem iszom teát, fájdalomtól ment vagyok, de testi állapotom is javult. Erősen meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki hasonló bajban ezen teához folyamodik, úgy, mint én is, annak feltalálóját, Wilhelm Ferencz urat, áldani fogja.

Kitünő tisztelettel
BUTSCHIN-STREITFELD grófnő,
alezredesné

* Az e rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

83/5-1901. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzé teszi, hogy az eperjesi kir. járásbíróság 1901. évi Sp. II. 264/3. számú végzése következtében dr. Müller Bertalan ügyvéd által képviselt Petra Kajnyák György javára Weisz Benjamin és neje szül. Markovics Hani ellen 78 kor. s jár. erejéig 1901. évi június hó 4-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 720 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: ló és szarvasmarha, nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lemesi kir. járásbíróság 1901. é. V. 71/4. számú végzése folytán 78 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi december hó 2-ik napjától járó 8% kamatai és eddigi összes, bíróság már megállapított költségei erejéig Kecskemédröcön leendő eszközzésre 1901. december hó 27-ik napjának délutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Lemesen, 1901. évi december hó 7-ikén.

Rubovics Salamon,
kir. bírósági végrehajtó.

Házfeladás.

A Pankuch-féle Magyar- és Kovács-utcai földszintes ház szabad kézből eladó.

Közelebbi feltételek megtudhatók a tulajdonosnál, vagy dr. Balpataky Imre ügyvéd irodájában Eperjesen.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség szives tudomására adni, hogy **villányi borpinczészetünk**

Eperjesen, Fő-utca 98. sz. a.

BORRAKTÁRT

létesített, melynek kezelésével **Stern Ignác** úr lett megbízva, a ki a borokat eredeti minőségben szolgáltatja a t. fogyasztók rendelkezésére.

Kérve pártfogást, maradtunk illő tisztelettel

Várady-féle pinczészet
Villány (Baranya megye).

Petroleum-izzófény.

• • • Meglepő találmány!

Könnyű kezelés minden veszély nélkül, világítása hófehér.

Világítása meghaladja a 80 gyertyafényt. 30 százalék petroleum-megtakarítás.

Mint égő anyag felülmúl minden petroleumot. Égő-tartama 1 liternek körülbelül 12 óra. Az anyag megég bármely petroleum-lámpában.

Kapható:

Az osztrák petroleum-izzófény társaság főraktárában:

Huber és Társa

Wien, I., Kohlmarkt 5.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik. Képviselők mindenfelől kerestetnek.

Geschmackvolle, leicht ausführbare Toiletten, vornehmstes Modenblatt

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „Im Boudoir“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modenbildern, über 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen.

Vierteljährig: K. 3.— = Mk. 2.50.

Gratisbeilagen:

„Wiener Kinder-Mode“
mit dem Beiblatt
„Für die Kinderstube“
Schnitte nach Mass.

Als Begünstigung von besonderem Werthe liefert die „Wiener Mode“ ihren Abonnentinnen Schnitte nach Mass für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gratis gegen Ersatz der Expeditionsspesen unter Garantie für tadelloses Passen, wodurch die Anfertigung jedes Toilettestückes ermöglicht wird.

Abonnements nehmen alle Buchhandlungen und der Verlag der „Wiener Mode“, Wien, VI/2, unter Beifügung des Abonnementsbetrages entgegen.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házszer, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghibészeknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ czegeggyezéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József, gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

RITKA ALKALOM

kiváló magyar műveknek rendkívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köztudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok

irodalomtörténetünk legfényesebb lapján vannak megörökítve!

A kiadót az aggodalmos nyugalomra és ara intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetetlen aktuális és folytatlagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadásai készleteinek tetemes és többnyire valóban elévülhetlen becsű részét **tetemesen leszállított** áron ajánlani fel a művelt könyvbarátoknak, kulturális, nép- és más nyilvános könyvtáraknak, keszínőknek, önképzőköröknek stb. Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlprodukczió és hajszáramlatában is méltó a könyvbarátok figyelmére, és mely számos, ünnepi ajándékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötésekben, a minők a könyvpiacra sohasem jutottak — is tartalmaz,

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésére áll.

Ez alkalommal ajánlom a közönség pártfogásába

könyvkereskedésemet

is, **1875-ben**, az abszolutizmus legsötétebb germanizáló éveiben annyi veszély és üldözés között, mint magyar nyelvű, de világirodalmi üzletet alapítottam. Ezen üzletet allandó szállítója a nagy országos központi és számos vidéki könyvtárnak és az ország minden osztályú intelligenciájának **jóakarátal**, bizalmával, sőt barátságával folyton dicsekedhetik.

Sok évi szívelyes viszony Páris, London, Róma, Németország, úgy fővárosunk legelőkelőbb kiadóival, képessé teszi könyvkereskedésemet a mai nagy konkurencziával is megküzdeni, ide értve a bel- és külföldi antiquariusokat is, illykép jó lélekkel biztosíthatom a t. közönséget, hogy minden irodalmi megbízás a legszigorúbban, legjutányosabban és a legszigorúbb lelkiismeretességgel intéztetik el!

Világkiállítás Páris, 1900: Grand Prix.

Védjegy törvényesen védve.

Világhírű orosz karaván-teák

POPOFF K & C TESTVÉREKTŐL
MOSZKVA.

cs. és kir. udvari szállítók

Legfinomabb faj!

Legfinomabb faj!

Iroda: Wien, VII/2, Breitegasse 9.

Kisebb mennyiségben minden finomabb üzletben eredeti csomagokban kapható.

Azonnal való szállításra keresünk
2000 köbméter kemény vagy lágy
TÜZIFÁT.

Helytt Kropbach értett ajánlatok az alanti címre intézendők:

A Hernádvölgyi Magyar Vasipar-részvénytársaság
vas- és aczélgyára Kropbachon.

Kitüntetve az 1900. évi párisi világkiállításon aranyéremmel. (Hangszerekért legnagyobb.)

Hadsereg szállításért ezüst-éremmel.

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari hangszergyáros

a javított tárogató feltalálója,
Budapest, II., Lánchíd-utca 5. szám

saját házában (a kereskedelmi minisztérium mellett).

Magyarország legnagyobb és legelőkelőbb gyára.

Hegedűk vonóval	3 frtól	15 frtig
Mesterhegedűk vonóval	15 frtól	300 frtig
Gordonkák vonóval	8 frtól	150 frtig
Nagybőgők vonóval	28 frtól	100 frtig
Fuvolák	2 frtól	100 frtig
Szárnykürtök, trombita, heikon stb.	12 frtól	fejlebb
Czimbalmok	35 frtól	300 frtig
Rákóczi-tárogatók	30 frtól	60 frtig

Elpusztíthatlan kitűnő erős hangú **HARMONIKÁK** 3, 4, 5, 6, 8, 10 frttól 80 frtig.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Harmonikákról külön árjegyzék kérendő.

Karácsonyi és újévi
ajándéknak alkalmas

NÉVJEGYEK

izlésesen és jutányosan készítettnek
KÓSCH ÁRPÁD
könyvnyomdájában Eperjesen

Remekírók Képes Könyvtára

KIADJA A LAMPEL R.-FÉLE (WODIANER F. és FIAI) cs. és kir. udvari könyvkereskedés BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 21.

Az **első gyűjtemény** a magyar könyvpiacra, amely **egyöntetű díszes** könyvtári kiadásban felel meg a magyar **remekírók**, valamint a **világirodalom klasszikusainak** színét javát. Minden kötetet a **szerző arcképe** és **kiváló magyar és külföldi művészek illusztrációi** díszítik. A remekművek teljes megértését **életrajzi bevezetések**, **jegyzetek és magyarázatok** segítik elő.

A BEVEZETÉSEK SZERZŐI:

<i>Ábrányi Emil</i>	<i>Junius (Z. Kiss B.)</i>
<i>Alexander B.</i>	<i>Kossuth Ferenc</i>
<i>Ambrus Zoltán</i>	<i>Négyessy László</i>
<i>Angyal Dávid</i>	<i>Palágyi Menyhért</i>
<i>Bánóczy József</i>	<i>Radó Antal</i>
<i>Balassa József</i>	<i>Rákosi Jenő</i>
<i>Beöthy Zsolt</i>	<i>Riedl Frigyes</i>
<i>Dóczi Lajos</i>	<i>Szász Károly</i>
<i>Endrődi Sándor</i>	<i>Váczy János</i>
<i>Ferenczi Zoltán</i>	<i>Váradi Antal</i>
<i>Haraszti Gyula</i>	
<i>Hegedűs István</i>	
<i>Hévesi Sándor</i>	

hízkhez még sok díszes
név fog csatlakozni.

A magyar és a világirodalom kincsesháza.

SZERKESZTI:

RADÓ ANTAL

Az egyes kötetek mind egyforma alakban, szép és tiszta nyomással egyöntetű, tiszteres színnyomatu díszes be-kötési táblában jelennek meg, rajta az illető író **arany-domborművü arc-képével**.

A könyvszekerénynek, a legékesebb szalonban és az egyszerű polgári otthonban egyaránt, e gyűjtemény nemcsak tartalmánál, hanem külsejénél fogva is **feltűnő ékessége** lesz.

A magyar **remekírókat** illusztrálják:

<i>Bihari Sándor</i>	<i>Neogrady Antal</i>
<i>Garay Ákos</i>	<i>Réthy Lajos</i>
<i>Gergely Imre</i>	<i>Telegdy László</i>
<i>Hegedűs László</i>	<i>Tull Ödön</i>
<i>Zichy Mihály és mások.</i>	

A külföldi **remekírókat** kiváló külföldi illusztrátorok képei ékesítik.

A gyűjtemény 50 kötet.

Megjelent már
a következő
hét kötet:

- I—II. **Petőfi összes költeményei.** Bevezette *Ferenczi Zoltán*.
- III—IV. **Kisfaludy Sándor összes költeményei.** Bevezette *Junius*.
- V. **Shakspeare remekei I.** Bevezette *Alexander Bernát*.
- VI. **Molière remekei I.** Bevezette *Haraszti Gyula*.
- VII. **Tóth Kálmán válog. költeményei.** Bevezette *Endrődi S.*

RÖVID IDŐKÖZÖKBEN KÖVETKEZNEK:

(A kiadócég fentartja az esetleges változtatás jogát.)

- VIII. *Berezsenyi Dániel*: Munkái.
- IX. *Schiller Frigyes*: Kötteményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
- X. *Madách Imre*: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
- XI. *Kossuth Lajos*: Válogatott Munkái. Sajtó alá rendezte *Kossuth Ferencz*.
- XII. *Homerosz*: Iliász. Ford. *Kemenes (Kempfi) József*.
- XIII. *Tóth Ede*: Válogatott Munkái.
- XIV. *Shakspeare*: Remekei. II.
- XV—XVI. *Kisfaludy Károly*: Válogatott Munkái.
- XVII. *Reviczky Gyula*: Munkái.
- XVIII. *Heine*: A Dalok Könyve. Ford. *Endrődi Sándor*.
- XIX—XX. *Tegnér*: A Frithjof-monda.
- XXI—XX. *Székényi István*: Hittel. Világ.

- XXI. *Kazinczy Ferenc*: Válogatott Munkái.
- XXII. *Goethe*: Válogatott Kötteményei. Ford. *Dóczi Lajos*.
- XXIII. *Kölcsy Ferenc*: Válogatott Munkái.
- XXIV. *Molière*: Remekei. II.
- XXV. *Zrínyi Miklós*: Munkái.
- XXVI. *A Régi Magyar Költészet*. (XVI. és XVII. század.) *Balassa Bálint*. — *Tinódi Sebestyén*. — *A Kurucz Költészet* — *Gyöngyösi István*.
- XXVII. *A Régi Magyar Költészet*. (XVII. század és XIX. század eleje.) *Faludi Ferenc*. — *Virág Benedek*. — *Gvadányi József*.
- XXVIII. *A Nibelung Ének*. Ford. *Szász Károly*.

- XXXIX. *Garay János*: Válogatott Munkái.
- XXX. *Pázmány Péter*: Válogatott Munkái.
- XXXI. *Shakspeare*: Remekei III.
- XXXII. *Tiraduzzi*: A Sahnaból. Ford. *Radó Antal*.
- XXXIII—XXXV. *Vörösmarty Mihály*: Munkái.
- XXXVI—XXXVII. *Byron*: Don Juan. Ford. *Ábrányi Emil*.
- XXXVIII. *Homerosz*: Az Odyssea. Ford. *Kemenes (Kempfi) József*.
- XXXIX. *Csokonai*: Válogatott Munkái.
- XL. *Leopardi*: Összes Kötteményei. Ford. *Radó Antal*.
- *Musset*: Válogatott Kötteményei. Ford. *Radó Antal*.
- XLI. *Goethe*: Faust. Ford. *Dóczi Lajos*.

- XLII. *Mikes Kelemen*: Törökország levelei.
- XLIII. *Shakspeare*: Remekei. IV.
- XLIV. *Aischylos, Sophocles, Euripides*: Válogatott Munkái. Ford. *Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemenes (Kempfi) József és Radó Antal*.
- XLV. *Deák Ferencz* munkái.
- XLVI. *Katona József*: Válog. Munkái.
- XLVII. *Firgiliusz*: Aeneis. Ford. *Baróti Szabó Dávid*. A fordítást javította *Radó Antal*.
- XLVIII—XLIX. *A Magyar Népköltészet Kincsesháza*.
- L. *Bajza József*: Válog. Művei.

* A csillaggal jelzett írók abban az immár közeli időpontban fognak megjelenni, a mikor a törvény szerint közkincsé válnak.

Sziveskedjék e rendelőjegyet bármely könyvkereskedés címére kitölteni és a könyvkereskedésnek megküldeni.

MEGRENDELŐ-JEGY

.....könyvkereskedő urnak

Ezennel megrendelem a Remekírók Képes Könyvtára I. sorozatát 50 kötet. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai) kiadása. Ara remek díszkötésben 250 kor. Évente 6 kötet jelenik meg.

A részletek a szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én Önnek fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegészítve nincs. A részletek be nem tartása esetében a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartandók; a lejárt s le nem fizetett részleteket Önnek jogában áll portóköltéség hozzászámítása mellett postai megbízással beszélni, melynek be nem váltása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a rendelés vételára esedékessé válik. A megrendelés vissza nem vonható.

A fenti előfizetési feltételeket tudomásul veszem és ezek alapján ezennel megrendelem a fentnevezett munkát 250 kor. vételárért, fizetendő 3 koronás havi részletekben és kérem az első hét kötet megküldését. Az első részlet utánveendő.

Külön kikötés:

Lakhely és kelet:

Név:

Állás:

Tessék olvashatában aldirni.
Az illetéki díjjegyzék 30. tétele értelmében bélyegmentes.

A Remekírók Képes Könyvtára a következő kiadásokban kerül forgalomba:

Az 50 kötet ára füzve 200 korona.

Az 50 kötet ára vászon díszkötésben, többszörös színnyomathatban, az írók dombornyomásu arcképével 250 korona.

Az 50 kötet ára amatőr félbörkötésben 500 korona.

Ugy a füzött, mint a kötött kiadás 3 koronás, az amatőrkiadás 10 koronás havi részletek mellett kapható. Az első részlet lefizetése után a gyűjteményből a folyó 1901. év végeig a már megjelent első hét kötet szállítatik. Az első hét kötet tehát már ez évben birtokában lesz a megrendelőnek. A sorozat többi kötetei sorrendben szállítatnak a pontosan betartott havi részletekkel szemben, évente legalább hat kötet.

A megrendelési feltételekből kiténik, hogy a kiadócég valóban azt tartotta első sorban szem előtt, hogy e nagyszabásu gyűjtemény, a magyar és a világirodalom kincsesháza, a legerényebb viszonyok között élők otthonát is ékesíthesse. **Napi 10 fillér megtakarítással** oly kincset szerezhet bárki magának, a mely értékét változatlanul megőrzi nemzedékeken keresztül, s apáról fiúra közvetíti a világ szellemóriásainak páratlan hagyatékát.